

národní
úložiště
šedé
literatury

Out of Scope? Open science monitoring and grey literature

Schöpfel, Joachim; Prost, Hélène
2019

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-407830>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Licence Creative Commons Uveďte původ-Nezpracovávejte 4.0

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 18.04.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

OPEN SCIENCE MONITOR A ŠEDÁ LITERATURA

konference
o šedé
literatuře
a repozitářích

Joachim Schöpfel
Hélène Prost

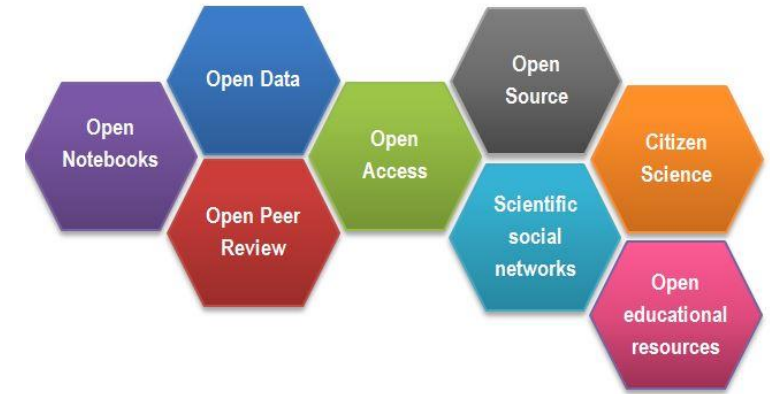

via <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-407830>

Otevřená věda

Kontext

- Několik definic
  - Taxonomie otevřené praxe a postupů
  - Koncepty, významy nebo limity
  - Přístup Evropské komise
    - Transformace, otevírání a demokratizace vědy
    - Politický proces
    - Monitoring politik
- Spuštění Monitoru otevřené vědy 2018
  - Vyvinuto korporací RAND, Lisabonskou radou think tank a Elsevierem jako sub-dodavatelem
  - Součástí webu Evropské komise

Monitor otevřené vědy → Cíle

- Poskytovat data a pochopit vývoj otevřené vědy v Evropě
- Shromažďovat nejdůležitější a aktuální ukazatele rozvoje otevřené vědy v Evropě a v dalších partnerských zemích ve světě
- Pilotní provoz (aspekt)
- Tři oblasti: otevřený přístup, otevřená výzkumná data a otevřená spolupráce

Monitor otevřené vědy → Web

 An official website of the European Union How do you know? ▾

English

[Home](#) > [Research and innovation](#) > [Strategy](#) > [Goals of research and innovation policy](#) > [Open Science](#) > [Open science monitor](#)

Open science monitor

Tracking trends for open access, collaborative and transparent research across countries and disciplines.

Trends for open access to publications

Data and case studies covering access to scientific publications. Bibliometric data as well as data on the policies of journals and funders are available.

Facts and Figures for open research data

Figures and case studies related to accessing and reusing the data produced in the course of scientific production.

Data on open collaboration

Figures on availability of scientific APIs, open code policies, citizen science projects as well as case studies.

About

What the Open Science Monitor does, how to contribute, methodology and contact details.

Was this page useful?

[Is there an issue with this page?](#) ▾

Monitor otevřené vědy

Současný stav

- Různé sekce Monitoru používají indikátory publikování v časopisech
  - Trendy otevřeného přístupu k publikacím
  - Politika poskytovatelů
  - Politika výzkumných časopisů
- Zdá se, že šedá literatura v současnosti nespadá do oblasti, kterou monitoruje politika evropské otevřené vědy (kontaktovali jsme konsorcium Monitoru, bezúspěšně)

Monitor otevřené vědy

→ V dalších zemích

- Nizozemský Monitor otevřené vědy
  - Data jsou omezená na články ve zlatých časopisech
- Dánský Indikátor otevřeného přístupu
  - Články a konferenční příspěvky – registrované v databázích výzkumu a institucionálních repozitářích zapojených institucí nebo v jiných uznávaných otevřených repozitářích
    - 2017 dataset: 20 245 položek, konferenční příspěvky = 5%

Francouzský Monitor otevřené vědy

Metodologie

- Identifikace publikací francouzských autorů
  - Vytvoření reprezentativní, vyčerpávající publikační databáze
  - Identifikace francouzských výzkumníků (autorů)
  - Identifikace a výběr publikací (spolu)-autorů francouzských výzkumníků
  - Obohacení metadat výzkumných publikací (instituce, výzkumné domény)
- Detekce přístupnosti (otevřený přístup)

Francouzský Monitor otevřené vědy

→ Současný stav

- Zdroje
  - Unpaywall : >24m položek
  - Francouzský národní repozitář HAL: >1,5m položek
  - SUDOC, portál Theses.fr
- Výzvy
  - Objem a různorodost dat
  - Dynamika otevřeného přístupu
- Výsledky
  - Veřejně přístupné na francouzské platformě pro otevřená data data.gouv.fr

Jak vysvětlit nepřítomnost šedé literatury

- Začlenění šedé literatury je podmíněno přidělením DOI
  - Posouzení přístupnosti přes Unpaywall vyžaduje DOI
- Chybějící, zavádějící nebo nejasná metadata šedé literatury
- Předpokládaná absence kontroly kvality šedé literatury
- Politický tlak a napjaté termíny
  - Monitoring šedé literatury není snadný a zabere hodně času

Transformace nástrojů

- Experimentální metodologie
- V závislosti na změnách politiky, vyhodnocení výsledků stávajících nástrojů, nových technologií, nových zdrojů dat a nových požadavků ze strany komunity
- Ambice francouzského Monitoru začlenit ŠL, zejména prostřednictvím institucionálních repozitářů a francouzského portálu pro VŠKP, ale existují pochyby o proveditelnosti (omezení směrem k WoS a Unpaywall)

Otázka

Jak bude EK (a členské státy) bez spolehlivého sledování údajů (dat) o šedé literatuře tvořit inkluzivní a komplexní strategii pro otevřenou vědu a podporovat produkci, vyhledávání a správu šedé (nepublikované) části vědecké produkce v novém výzkumném prostředí?

DĚKUJI !

Kontakt

joachim.schopfel@univ-lille.fr